

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH240016

NAZWA
OBSZARU Suchy Młyn

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH240016	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Suchy Młyn

1.4. Data opracowania 2001-05	1.5. Data aktualizacji 2024-11
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2007-08
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2009-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2018-10
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MŚ z dn. 29 sierpnia 2018 r. w spr. soo Suchy Młyn (PLH240016)

Wyjaśnienia:	edycja granic (powiększenie) - 12.2012 r.
--------------	---

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
19.728

Szerokość geograficzna
50.7037

2.2. Powierzchnia [ha]:

524.27

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL22	Śląskie
------	---------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
6230			0.8		G	C	C	C	C
6410			1.78		G	C	C	C	C
6510			24.63		G	C	C	B	C
9190			0.64		G	D			
91D0			2.2		G	D			
91E0			22.37		G	C	C	C	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze							Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C			
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie	
M	1337	Castor fiber			p	4	11	i	P	P	D				
F	1163	Cottus gobio			p	50	495	i	P	M	C	B	C	B	
F	2484	Eudontomyzon mariae			p	66	660	i	P	M	C	B	C	C	
F	1096	Lampetra planeri			p	33	330	i	P	M	C	B	C	C	
P	1758	Ligularia sibirica			p	30	56	i		M	B	C	A	C	
M	1355	Lutra lutra			p	2	2	i	P	M	C	B	C	C	

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N19	0.49
N16	21.91
N10	65.97
N17	5.5
N12	6.13
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obejmuje fragment doliny rzeki Pilicy w jej górnym biegu, o łącznej długości ok. 11 km. Rzeka na tym odcinku nie jest uregulowana i płynie w głębokim, naturalnie wyżłobionym i silnie meandrującym korycie. Jest to jeden z ostatnich, niezmeliorowanych odcinków górnego biegu rzeki, gdzie zmiany antropogeniczne w samej dolinie są nieznaczne. Dolina jest płaska, bez wyraźnej strefy krawędziowej (do 1 km szerokości), a jej duże fragmenty są zabagnione. Do jej krawędzi miejscami dochodzą kompleksy leśne, które w dwóch miejscach,

wąskimi pasami, oddzielają dolinę od rozległych torfowisk niskich: Białe Błota i Goleniowy. Rzeźba terenu ma charakter wypłaszczonej doliny rzecznej o wyraźnie zarysowanych czterech poziomach terasowych, z których każdy posiada inną budowę litologiczną z powodu różnic wieku i genezy. Najstarszy poziom zbudowany jest z piasków i żwirów wodnolodowcowych ze stadiau maksymalnego zlodowacenia środkowopolskiego. Poziom terasy nadzalewowej niższej zbudowany jest z piasków i żwirów deponowanych prawdopodobnie przez wody wolnopłynące w glacjale północnopolskim. Dwie pozostałe terasy zbudowane zostały prawdopodobnie na przełomie plejstocenu i holocenu, w wyniku akumulacji piasków i żwirów. Rzeką Pilica charakteryzuje się rytmiczną zmiennością prędkości nurtu oraz głębokości wody. Praca wykonywana przez rzekę (erozja wgłębna i boczna, transport materiału i jego akumulacja) przy ciągłym ruchu wody sprawia, że siedliska w samym korycie rzeki i w całej dolinie są bardzo różnorodne i dość często ulegają zmianom. Ta niezwykła różnorodność środowisk przekłada się na różnorodność funkcjonujących tu ekosystemów wodnych i lądowych. Spośród wszystkich siedlisk występujących w ostoi, największą powierzchnię zajmują siedliska łąkowe i zaroślowe (ogólnie 65% pokrycia), następnie lasy liściaste (21% pokrycia), siedliska rolnicze (ogólnie 10% pokrycia), a najmniej lasy iglaste (4% pokrycia). Szata roślinna "Suchego Młyna" w niemal 90% zdominowana jest przez zbiorowiska łąkowe i bagienne. Pozostały obszar zajmują bagienne lasy olchowe (łęgi i olsy) oraz różne postacie borów sosnowych (głównie bory świeże Leucobryo-Pinetum). Pomimo uregulowania w minionym okresie niektórych odcinków koryta, stan zachowania opisanego odcinka Pilicy i jej doliny jest dobry. Ze względu na występowanie szuwarowisk, podtopień i ogólnie trudną dostępność brzegów, odcinek rzeki i doliny jest stosunkowo dobrze zabezpieczony przed penetracją. Również jego kondycja przyrodnicza nie budzi większych zastrzeżeń. Występują oczywiście zagrożenia dla funkcjonowania tutejszych siedlisk, lecz w większości mają one charakter potencjalny albo związane są z czynnikami zewnętrznymi, nie zaś zlokalizowanymi bezpośrednio na SOO "Suchy Młyn".

Największym problemem w ostoi jest niekorzystna zmiana łąk ekstensywnie użytkowanych na ziołorośla, głównie o charakterze Filipendulion, a w dalszej konsekwencji zarastanie otwartych siedlisk murawowych przez samosiew drzew i krzewów.

4.2. Jakość i znaczenie

Przedmiotami ochrony obszaru są siedliska przyrodnicze: 6230, 6410, 6510, 91E0, a także języczka syberyjska, minóg strumieniowy, minóg ukraiński, głowacz białopłetwy i wydra.

6230* Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe

Reprezentatywność: C (znacząca) – siedlisko cechuje się zubożonym składem gatunkowym, jednak mieści się on w granicach zmienności siedliska. Zaznacza się jednak obniżenie ich pokrycia i ustępowanie w związku z rozprzestrzenianiem się gatunków ekspansywnych

Powierzchnia względna: C ($2\% \geq p > 0\%$) – siedlisko w obszarze zajmuje powierzchnię 0,8 ha, co jest wartością niewielką (0,03%) w stosunku do raportowanej dla Polski powierzchni 20,75 km² (w tym 13,5 km² w regionie kontynentalnym).

Stan zachowania: C (średni lub zdegradowany): Stopień zachowania struktury: III – średnio zachowana lub częściowo zdegradowana. Siedlisko z dużym udziałem gatunków ekspansywnych, struktura siedliska zachowana na części powierzchni, obecne gatunki typowe ze niezbyt dużym pokryciem. Nieliczne obce gatunki inwazyjne. Stopień zachowania funkcji: III – średnie lub niekorzystne perspektywy.

Długotrwały brak wypasu i odkrzaczania płatów siedliska spowodował rozprzestrzenianie się gatunków ekspansywnych oraz krzewów i podrostu drzew. Na części powierzchni wyparły one gatunki typowe i doprowadziły do fragmentacji płatów. Skutkuje to ograniczeniem możliwości regeneracji siedliska. Możliwość odtworzenia: II – możliwe przy średnim nakładzie środków. Siedlisko wymaga intensywnego wypasu przez okres przynajmniej kilku lat poprzedzonego usuwaniem drzew i krzewów w celu poprawy stanu zachowanych płatów. Wymagany czas jest dłuższy dla częściowej regeneracji siedliska w miejscach obecnie zajętych przez gatunki ekspansywne.

Ocena ogólna: jako wypadkowa opisanych powyżej ocen: C (znacząca) – siedlisko z dość licznymi gatunkami typowymi, jednak zdominowane przez gatunki ekspansywne, a płaty silnie pofragmentowane. Zmiana tego stanu rzeczy możliwa, jednak wymaga intensywnych zabiegów ochronnych przez okres przynajmniej kilku lat.

6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)

Ten typ siedliska przyrodniczego występuje na opisywanym obszarze w formie jednego płatu w bardzo zubożonej, kadłubowej formie. Cechuje się stosunkowo małą liczbą gatunków typowych i dominacją traw, w

tym zaliczanego do gatunków ekspansywnych śmiałka darniowego *Deschampsia caespitosa*. Liczne są gatunki typowe dla łąk wilgotnych, np. knieć błotna *Caltha palustris*, ostrożeń łąkowy *Cirsium rivulare*, rdest wężownik *Polygonum bistorta*, niezapominajka błotna *Myosotis palustris*, sitowie leśne *Scirpus sylvaticus*. Duża część powierzchni zajęta jest prawdopodobnie przez płaty przejściowe do tego zbiorowiska, lub też nawet łąki wilgotne.

6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (*Arrhenatherion*)

Reprezentatywność: C (znacząca) - siedlisko cechuje się zubożonym składem gatunkowym, jednak mieści się on w granicach zmienności siedliska dla podtypu 6510-2. Zauważalna jest dominacja traw i niskie pokrycie innych gatunków – dwuliścienne gatunki typowe dla siedliska występują nielicznie.

Powierzchnia względna: C ($2\% \geq p > 0\%$) – siedlisko w obszarze zajmuje powierzchnię 24,63 ha, co jest wartością niewielką (0,03%) w stosunku do raportowanej dla Polski powierzchni 7625 km² (w tym 7325 km² w regionie kontynentalnym).

Stan zachowania: ocena B (dobry): Stopień zachowania struktury: II – dobrze zachowana. Część płatów siedliska o zaburzonej strukturze w związku z intensyfikacją gospodarowania. Silna dominacja traw w płatach siedliska.

Częsta obecność gatunków ekspansywnych (w tym silnie) oraz dość częste występowanie gatunków inwazyjnych – w przypadku obu grup jednak z niewielkim pokryciem. Stopień zachowania funkcji: II – dobre perspektywy. Siedlisko o niezbyt dużym bogactwie gatunkowym, co ogranicza możliwości poprawy stanu.

Przy zachowaniu obecnej intensywności koszenia oraz zaprzestaniu przekształcania w trwale użytki zielone bardzo prawdopodobne jest jednak utrzymanie siedliska w stanie niepogorszonym na całym obecnym areale, a nawet lokalna poprawa stanu.

Ocena ogólna jako wypadkowa opisanych powyżej ocen: C (znacząca) – siedlisko z dostateczną liczbą gatunków typowych i z niewielkim udziałem gatunków problematycznych, jednak zdominowane przez trawy, płaty stosunkowo ubogie w gatunki. Część płatów w złym stanie w związku z intensyfikacją gospodarowania.

91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnetum glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe)

Reprezentatywność: ocena C (znacząca) – siedlisko wykształcone w kompleksie z olsami, na ich obrzeżach (często jako wąskie pasy) i w miejscach przejściowych do innych zbiorowisk roślinnych. Wiążą się z tym silne nawiązania do olsów w runie oraz stosunkowo mała liczba i pokrycie gatunków charakterystycznych. W runie często współdominują gatunki nienależące do typowych. Zarówno drzewostan złożony niemal wyłącznie z olszy czarnej *Alnus glutinosa*, jak i podszyt z dużym udziałem czeremchy zwyczajnej *Padus avium*, są jednak typowe dla siedliska. W runie obecne są gatunki typowe dla łęgu jesionowo-olszowego *Fraxino-Alnetum* i odróżniające je od olsów – przede wszystkim gatunki żywnych lasów liściastych takie jak podagrycznik *Aegopodium podagraria*. Olsy w obszarze odróżniają się od łęgów znacznie rzadszym podszytem – nielicznie występują w nim czeremcha zwyczajna i kruszyna pospolita *Frangula alnus*, stwierdzono także porzeczkę czarną *Ribes nigrum*. Znacznie silniejsza różnica występuje w przypadku runa – ma ono charakter szuwarowy i zdominowane jest przez turzycę zaostrzoną *Carex gracilis* i sitowie leśne *Scirpus sylvaticus*. Olsy zajmują najniższe części zagłębień powstałych po dawnych starorzeczach Pilicy, o utrudnionym odpływie (efektem jest stagnowanie wody).

Powierzchnia względna: ocena C ($2\% \geq p > 0\%$). Powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 5,73 ha, co stanowi 0,005% z raportowanej dla Polski powierzchni siedliska 91E0, wynoszącej 1068 km² (w tym 1025 km² w regionie kontynentalnym). Powierzchnia kompleksu łęgów i olsów zajmuje w obszarze 22,37 ha co stanowi 0,021 % powierzchni łęgów w Polsce.

Stan zachowania: C (średni lub zdegradowany), w tym:

Stopień zachowania struktury: III – średnio zachowana lub częściowo zdegradowana.

Drzewostany płatów siedliska stosunkowo młode, w wieku 60-70 lat, a na znaczącej części powierzchni poniżej 50 lat. W runie często zaznacza się dominacja lub współdominacja gatunków ekspansywnych, przede wszystkim jeżyn. Jest ona powiązana z bocznym prześwietleniem drzewostanu oraz przesuszeniem podłoża. Niedostateczna wilgotność wynika przede wszystkim z ukształtowania powierzchni i czynników klimatycznych, jednak ma znaczący wpływ na stan siedliska. W płatach siedliska brak jest martwego drewna, zarówno odpowiednich łącznych zasobów, jak i wielkowymiarowego.

Stopień zachowania funkcji: II – dobre perspektywy.

Bardzo prawdopodobne utrzymanie obecnego stanu. W obecnych warunkach prawdopodobnie obecny stan uwodnienia będzie się utrzymywał. Możliwy niewielki wzrost pokrycia gatunków ekspansywnych, jednak przy zachowaniu obecnego zwarcia drzewostanu bardziej prawdopodobne jest utrzymywanie się obecnego ich

pokrycia. Stopniowo prawdopodobny wzrost ilości martwego drewna, jednak jest to proces długotrwały, szczególnie w przypadku drewna wielkowymiarowego (ściśle powiązane z wiekiem drzewostanu). Udział i liczba gatunków charakterystycznych prawdopodobnie będzie się utrzymywać na zbliżonym poziomie do obecnego.

Możliwości odtworzenia: III – trudne lub niemożliwe.

Jednym z elementów negatywnie wpływających na stan siedliska jest przesuszenie podłoża. Wynika ono jednak w dużej mierze z ukształtowania terenu i przyczyn klimatycznych – możliwość wpływu na wilgotność podłoża jest bardzo ograniczona. Należy jednak przeciwdziałać udrażnianiu rowów melioracyjnych.

Akumulacja martwego drewna i zwiększenie pokrycia gatunków typowych wymaga czasu i nie może być przyśpieszona. Należy jedynie dbać o utrzymanie zwarcia drzewostanu i akumulację martwego drewna.

W przypadku oceny III stopnia zachowania struktury oraz oceny II stopnia zachowania funkcji stan zachowania przyjmuje wartość C w przypadku ocen II lub III możliwości odtworzenia.

Ocena ogólna (ranga w obszarze): C (znacząca)

Płaty siedliska w obszarze są stosunkowo reprezentatywne dla podtypu siedliska, jednak cechują się obniżoną liczbą gatunków typowych runa. Wykazują też wyraźne nawiązania do sąsiadujących olsów.

Zaznacza się jednak przesuszenie i obecność gatunków ekspansywnych. Dużym problemem jest mała ilość martwego drewna. Brak możliwości aktywnego przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom.

1758 jęczyczka syberyjska *Ligularia sibirica*

Populacja: ocena B, populacja znajduje się w przedziale $15\% \geq p > 2\%$. Za wielkość populacji przyjęto przedział pomiędzy 30 a 56 osobnikami. Wartość minimalna jest średnią z podawanych przez GIOŚ w ostatnich latach najniższych wartości – 25 i 35. Wartość maksymalna to średnia z podawanych przez GIOŚ w ostatnich latach najwyższych wartości 61 i 40 osobników.

Podany zakres zmienności obejmuje od 2,68% do 4,34% łącznej populacji z raportowanej dla Polski populacji wynoszącej 1120-1290 osobników.

Stan zachowania: ocena C (średni lub zdegradowany) przyjęto na podstawie oceny stopnia zachowania cech siedliska gatunku III (elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane) przy możliwości odtworzenia II (odtworzenie możliwe przy średnim nakładzie środków). W siedlisku zaznacza się ekspansja trzciny pospolitej. Skutkuje to oceniem siedliska gatunku oraz pogorszeniem warunków wzrostu jęczyczki. Jednakże w takich warunkach gatunek utrzymuje się tu od lat i wydaje się, że te warunki są dla niego odpowiednie na tym stanowisku.

Izolacja: ocena A, populacja (prawie) izolowana. W Polsce znanych jest obecnie 6 stanowisk jęczyczki syberyjskiej z czego 5 w kontynentalnym regionie biogeograficznym. Populacja z Suchego Młyna jest specyficzną populacją jęczyczki syberyjskiej na tle innych populacji w Polsce, gdyż jej obecny skład genetyczny stanowi zestaw puli genowej populacji z Pakosławia, Młynów oraz Białego Potoku.

Ocena ogólna, jako wypadkowa opisanych powyżej ocen: C (znacząca).

1096 minóg strumieniowy *Lampetra planeri*

Populacja gatunku w obszarze: C, populacja znajduje się najprawdopodobniej w przedziale $2\% \geq p > 0\%$, populacja szacowana na kilkadziesiąt do kilkaset osobników stanowi mniej niż 2% populacji krajowej, i nie jest mniejsza niż 0,228%.

Dane literaturowe oraz dane z wcześniejszego monitoringu wskazują na stałą obecność gatunku w obszarze i w najbliższym sąsiedztwie obszaru (w Pilicy powyżej i poniżej obszaru oraz w dopływach).

Liczebność maksymalną i minimalną populacji określono na podstawie badań oraz danych literaturowych, przy czym liczebność minimalną, ze względu na brak danych pozwalających na oszacowanie efektywnej wielkości populacji, przyjęto arbitralnie jako 10% populacji maksymalnej. Przyjmując równomierne rozmieszczenie minoga strumieniowego wzdłuż około 11 km odcinka koryta rzeki ustalono, że jego maksymalna liczebność w obszarze wynosić może 330 osobników. Natomiast wartość minimalna określona jako 10% wartości maksymalnej wynosi 33 osobniki, co stanowi 0,228% oszacowanej powyżej populacji krajowej.

Podkreślić jednak należy, że w wypadku minogów, wszystkie te oszacowania obarczone są wysokim ryzykiem błędu.

Stan zachowania: ocena B (dobry). Elementy siedliska gatunku są średnio zachowane (III), a możliwości odtworzenia łatwe (I). Są wystarczające dla bytowania gatunku aktualnie i w przyszłości. Rzeka w obszarze meandruje i tworzy odsypiska. Nieuregulowana, bliska naturze. Charakteryzuje się dobrą, mało przekształconą antropogenicznie morfologią koryta, zmiennością przepływu, heterogenicznym środowiskiem, urozmaiconym dnem z odcinkami piaszczystymi i żwirowymi oraz odsypiskami organicznymi. Taki charakter dna stanowi dobry substrat tarliskowy dla wielu gatunków ryb w tym również minoga strumieniowego i

ukraińskiego. Jednak minóg strumieniowy preferuje małe rzeki i potoki o podgórskim i wyżynnym charakterze, zaliczane do krainy pstrąga i lipienia. Najczęściej przebywa na odcinkach żwirowato-kamienistych, o szybkim przepływie i czystej dobrze natlenionej wodzie. Siedliskiem larw są humusowo-piaszczyste nanosy z dużym udziałem szczątków organicznych. Występuje przede wszystkim na odcinkach o płytkiej wodzie. Gatunek wrażliwy na zmiany antropogeniczne, przede wszystkim zanieczyszczenia wody, regulacje i umacnianie brzegów oraz tworzenie barier migracyjnych na cieku w którym przebywa i jego dopływach. Rzeka w obszarze na większości odcinków w stopniu niewielkim spełnia powyższe warunki.

Izolacja: ocena C, populacja nie jest izolowana w obrębie rozległego obszaru występowania. Możliwa jest migracja gatunku w dół rzeki w okresie dużych stanów wody w czasie zrzutów wielkiej wody. Możliwa jest migracja z Pilicy powyżej obszaru oraz z dopływów Pilicy w obszarze, również przez istniejące jazy i progi w dół rzeki. Ocena ogólna, jako wypadkowa opisanych powyżej ocen: C.

2484 minóg ukraiński *Eudontomyzon mariae*

Populacja: ocena C, populacja znajduje się najprawdopodobniej w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ -populacja gatunku w obszarze szacowana jest na kilkadziesiąt do kilkaset osobników stanowi mniej niż 2% populacji krajowej, lecz jest większa niż 0,5%. Liczebność maksymalną i minimalną populacji określono na podstawie badań oraz danych literaturowych, przy czym liczebność minimalną, ze względu na brak danych pozwalających na oszacowanie efektywnej wielkości populacji, przyjęto arbitralnie jako 10% populacji maksymalnej. Przyjmując równomierne rozmieszczenie minoga ukraińskiego wzdłuż około 11 km odcinka koryta rzeki ustalono, że jego maksymalna liczebność w obszarze wynosić może 660 osobników. Natomiast wartość minimalna określona jako 10% wartości maksymalnej wynosi 66 osobników, co stanowi 0,758% oszacowanej powyżej populacji krajowej i daje podstawę do nadania oceny populacji C. Podkreślić jednak należy, że w wypadku minogów, wszystkie te oszacowania obarczone są wysokim ryzykiem błędu. Niemniej jednak przyjęcie minimalnej liczebności gatunku w obszarze na poziomie 66 osobników, wobec 46 osobników złowionych w roku 2015 (Wziętek 2015) jest szacunkiem bardzo ostrożnym i na pewno populacja nie jest mniejsza niż przyjęta dla powyższych szacunków.

Stan zachowania: ocena B (dobry). Elementy siedliska gatunku są średnio zachowane (III), a możliwości odtworzenia łatwe (I). Są wystarczające dla bytowania gatunku aktualnie i w przyszłości. Rzeka w obszarze meandruje i tworzy odsypiska. Nieuregulowana, bliska naturze. Charakteryzuje się dobrą, mało przekształconą antropogenicznie morfologią koryta, zmiennością przepływu, heterogenicznym środowiskiem, urozmaiconym dnem z odcinkami piaszczystymi i żwirowymi oraz odsypiskami organicznymi. Taki charakter dna stanowi dobry substrat tarliskowy dla wielu gatunków ryb w tym również minoga strumieniowego i ukraińskiego. Jednak minóg ukraiński preferuje małe rzeki i potoki o podgórskim i wyżynnym charakterze, w mniejszych liczebnościach występuje również w dużych rzekach. Najczęściej przebywa na odcinkach żwirowato-kamienistych, o szybkim przepływie i czystej dobrze natlenionej wodzie. Siedliskiem larw są humusowo-piaszczyste nanosy z dużym udziałem szczątków organicznych. Występuje przede wszystkim na odcinkach o płytkiej wodzie. Gatunek wrażliwy na zmiany antropogeniczne, przede wszystkim zanieczyszczenia wody, regulacje i umacnianie brzegów oraz tworzenie barier migracyjnych na cieku w którym przebywa i jego dopływach. Rzeka w obszarze na większości odcinków w stopniu niewielkim spełnia powyższe warunki.

Izolacja: ocena C, populacja nie jest izolowana w obrębie rozległego obszaru występowania. Możliwa jest migracja gatunku w dół rzeki w okresie dużych stanów wody w czasie zrzutów wielkiej wody. Możliwa jest migracja z Pilicy powyżej obszaru oraz z dopływów Pilicy w obszarze, również przez istniejące jazy i progi w dół rzeki.

Ocena ogólna, jako wypadkowa opisanych powyżej ocen: C.

1163 głowacz białopłetwy *Cottus gobio*

Populacja: ocena C, populacja znajduje się najprawdopodobniej w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ populacja gatunku w obszarze szacowana na kilkadziesiąt do kilkaset osobników stanowi mniej niż 2% populacji krajowej, lecz nie jest mniejsza niż 0,181%.

Dane literaturowe oraz dane z wcześniejszego monitoringu wskazują na stałą obecność gatunku w obszarze i w najbliższym sąsiedztwie obszaru (w Pilicy powyżej i poniżej obszaru oraz w dopływach). Liczebność maksymalną i minimalną populacji określono na podstawie badań oraz danych literaturowych, przy czym liczebność minimalną, ze względu na brak danych pozwalających na oszacowanie efektywnej wielkości populacji, przyjęto arbitralnie jako 10% populacji maksymalnej. Przyjmując równomierne rozmieszczenie głowacza białopłetwego wzdłuż około 11 km odcinka koryta rzeki ustalono, że jego maksymalna liczebność w

obszarze wynosić może 495 osobników.

Natomiast wartość minimalna określona jako 10% wartości maksymalnej wynosi 50 osobników, co stanowi 0,181% oszacowanej powyżej populacji krajowej. Podkreślić jednak należy, że w wypadku głowacza białopłetwego, wszystkie te oszacowania obarczone są wysokim ryzykiem błędu. Niemniej jednak przyjęcie minimalnej liczebności gatunku w obszarze na poziomie 50 osobników, jest szacunkiem bardzo ostrożnym i na pewno populacja nie jest mniejsza niż przyjęta dla powyższych szacunków.

Stan zachowania: ocena B (dobry). Elementy siedliska gatunku są średnio zachowane (III), a możliwości odtworzenia łatwe (I). Są wystarczające dla bytowania gatunku aktualnie i w przyszłości. Rzeka w obszarze meandruje i tworzy odsypiska. Na większości odcinków jest nieuregulowana, bliska naturze. Charakteryzuje się dobrą, mało przekształconą antropogenicznie morfologią koryta, zmiennością przepływu, heterogenicznym środowiskiem, urozmaiconym dnem z odcinkami piaszczystymi i żwirowymi oraz odsypiskami organicznymi.

Taki charakter dna stanowi dobry substrat tarliskowy dla wielu gatunków ryb jednak brak dogodnych tarlisk dla głowacza białopłetwego ze względu na brak właściwej dla gatunku struktury dna i dużą dla tego gatunku głębokość na przeważającej długości rzeki w obszarze.

Izolacja: ocena C, populacja nie jest izolowana w obrębie rozległego obszaru występowania. Możliwa jest migracja gatunku w dół rzeki okresie dużych stanów wody w czasie zrzutów wielkiej wody. Możliwa jest migracja z Pilicy powyżej obszaru oraz z dopływów Pilicy w obszarze, również przez istniejące jazy i progi w dół rzeki.

Ocena ogólna, jako wypadkowa opisanych powyżej ocen: B.

1355 Wydra *Lutra lutra*

Populacja ocena C, populacja znajduje się w przedziale $2\% \geq p > 0\%$. Wydra jest gatunkiem terytorialnym o dużych terytoriach obejmujących swoim zasięgiem wielokilometrowe odcinki rzeki. Wielkość jej terytoriów zależy, od jakości siedliska, w tym od bazy pokarmowej i dostępności kryjówek. Na badanym obszarze na podstawie najbardziej aktualnych badań zagęszczenie wydry oszacowano na poziomie 1,8 osobnika na 10 kilometrów rzeki, indeks populacyjny wyniósł 19,29. Można przyjąć, że na terenie objętym ochroną żyją w zależności od stopnia nakładania się terytoriów poszczególnych osobników 2-3 wydry. Szacuje się, iż w Polsce występuje ok. 54 575 osobników tego ssaka, więc populacja tego gatunku w obszarze stanowi 0,003-0,005% krajowej populacji wydry i tym samym nie stanowi co najmniej 0,5% populacji krajowej. W związku z faktem, że obszar znajduje się pomiędzy poszczególnymi enklawami obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Pilicy, stanowiąc łącznik tworzący funkcjonalną całość zdecydowano się aby gatunek został utrzymany jako przedmiot ochrony mimo, że wielkość jego populacji w obszarze uzasadniałaby traktowanie jej jako nieistotną.

Stan zachowania ocena B (dobry) przyjęto na podstawie oceny stopienia zachowania cech siedliska gatunku II (elementy dobrze zachowane). Badany obszar położony jest w sąsiedztwie dużych stawów rybnych i charakteryzuje się dobrą bazą pokarmową. Gatunek zajmuje naturalny, nieprzekształcony fragment rzeki.

Izolacja: ocena C. Populacja wydry w obszarze nie jest izolowana, ani nie znajduje się na skraju zasięgu.

Wydra *Lutra lutra* jest gatunkiem o szerokim zasięgu występowania i zasiedla prawie całą Europę oraz Azję, a także północną część Afryki. Równocześnie jest to gatunek dosyć licznie występujący w Polsce, którego zasięg obejmuje cały nasz kraj.

Ocena ogólna C, jako wypadkowa opisanych powyżej ocen: C.

Ponadto na terenie obszaru stwierdzono występowanie siedlisk przyrodniczych 91D0 i 9190, bobra europejskiego.

91D0 Bory i lasy bagienne

Reprezentatywność: D (nieznacząca) – ten typ siedliska przyrodniczego występuje na opisywanym obszarze w formie nieistotnej dla jego ochrony, tzn. powierzchnia w obszarze jest zaniedbywalna i/lub sposób wykształcenia odbiega znacznie od wzorca syntaksonomicznego, zatem jego reprezentatywność zaklasyfikowana została jako "D" i nie poddano go dalszym ocenom.

Areał siedliska bory i lasy bagienne w ostoi jest niewielki. Zbiorowisko wykazuje wielorakie przekształcenia, w tym w kierunku olsów. W drzewostanie dominuje brzoza omszona *Betula pubescens*, w runie zaznacza się jednak udział gatunków torfowców *Sphagnum* spp. Płaty wykształciły się w skrajnych częściach doliny, w szczególnych warunkach – w obniżeniu stanowiącym pozostałość dawnego meandru rzeki, otoczonym z trzech stron piaszczystą i stosunkowo suchą wysoczyzną. W związku z tym zajmuje niewielką powierzchnię. W kierunku koryta Pilicy stopniowo przechodzą w olsy. Stan wykształcenia, zachowania zbiorowiska nie

upoważnia, aby siedlisko w ostoi traktować za kluczowe.

Suchy Młyn to ostoja bardzo mocno związana z wąskim systemem doliny rzecznej (z wylewami). Nie są to miejsca do wykształcania się tego typu siedliska. Bory bagienne kształtują się bądź na odległych od koryta skrzydłach dolin lub na terenach o zupełnie innym charakterze ukształtowanym polodowcowo.

Powierzchnia siedliska to 2,20 ha, co stanowi 0,004 % z raportowanej dla Polski powierzchni siedliska 9190, wynoszącej 581 km² (w tym 570 km² w regionie kontynentalnym).

9190 Kwaśne dąbrowy *Quercetea robori-petraeae*

Reprezentatywność: D (nieznacząca)

Siedlisko występuje na niewielkiej powierzchni w południowej części obszaru, pomiędzy kompleksem łągów i olsów a łąkami. Jest fragmentarycznie wykształcone, jednak wykazuje pewne cechy typowe. Drzewostan jest złożony z dębów (głównie szypułkowych *Quercus robur*), w podszycie dominuje kruszyna pospolita *Frangula alnus*. Runo z dużym udziałem gatunków ekspansywnych, szczególnie jeżyny fałdowanej *Rubus plicatus*.

Powierzchnia siedliska to 0,64 ha, co stanowi 0,001 % z raportowanej dla Polski powierzchni siedliska 9190, wynoszącej 660 km² (w całości w regionie kontynentalnym).

1337 Bóbr europejski *Castor fiber*

Populacja ocena D (populacja nieistotna). Występowanie tego gatunku na opisywanym obszarze jest nieznaczące dla jego ochrony. Dane odnośnie do tego gatunku są jedynie ogólnymi szacunkami.

Za wielkość populacji przyjęto przedział pomiędzy 4 a 11 osobnikami. Zgodnie z informacjami zawartymi w opracowaniu z 2021 r. Inwentaryzacja bobra europejskiego w woj. Śląskim autorstwa Więcek M. Orłowska L. jedna rodzina bobrowa zajmuje zazwyczaj tylko jedno schronienie (żeremie bądź sieć nor). Zdarza się jednak, że użytkuje kilka żeremi, wokół których dodatkowo mogą być wykopane nory. Nie należy zatem każdego żeremia traktować jako miejsca bytowania oddzielnej rodziny bobrowej. Zdarza się także, że bobry budują „żeremionory” (wylot nory pokryty jest niewielką ilością gałęzi), co może spowodować, iż stanowisko takie zostanie mylnie określone jako właściwe żeremie, zasiedlone przez całą rodzinę. Wielkość terytoriów bobra zależy od ich zasobności w pokarm i przeważnie osiąga od 1-4 km długości cieku (Czech, 2001), jednak w przypadku niedużego zagęszczenia bobrów jedna rodzina może zajmować pas nabrzeżny o długości nawet 4-5 km. Średnią wielkość rodziny szacuje się na 3,7 osobników.

Przyjmując, że w obszarze Natura 2000 Suchy Młyn mamy 11 km rzeki to na tym odcinku mamy do czynienia z około 3 rodzinami zatem maksymalna liczebność gatunku w obszarze znajduje się na poziomie 11 osobników (pomnożenie szacowanej liczby terytoriów rodziny przez średnią wielkość rodziny - 3,7 os). Za wartość minimalną przyjęto zaokrągloną wielkość 1 rodziny.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	F04.01		i
M	I01		b
M	K02.01		i
M	H01		b
L	A11		i
H	A04.03		i
H	A02.01		i
H	A03.03		i
H	B02.04		i
H	I02		b
M	I02		b
M	G05.07		b
M	K01.03		b
M	K01.04		b

M	J03.02.01		b
M	B02.02		i
M	A02.03		i
L	J02.03		b
L	J02.05.05		b
L	E01.03		i
M	M01.02		b
M	J02.01		b
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	A04		i
L	A03		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Herczek A. 2010. Opracowanie planu zadań ochronnych dla SOO Suchy Młyn położonego na terenie województwa śląskiego (część zoologiczna)2. Przemyski A. i in. 2010. Waloryzacja przyrodnicza doliny rzeki Pilicy na odcinku od Szczekocin do granic województwa śląskiego z wyłączeniem uregulowanego fragmentu w obrębie miejscowości Koniecpol. Usługi ekologiczne3. Przemyski A. 2010. Ekspertyza z zakresie określenia warunków zachowania lub poprawy właściwego stanu ochrony jęczyczki syberyjskiej *Ligularia sibirica* na obszarze ostoi Natura 2000 "Suchy Młyn". Usługi ekologiczne4. Rykowska Z. i in. 2015. Badania populacyjne wydry w celu określenia liczebności i struktury wiekowej populacji oraz warunków zachowania. IMPROEKO Sp.z o.o.5. Przemyski A. 2015. Monitoring siedliska zmiennowilgotne łąki trzęślicowe 6410 (*Molinion*) oraz górskie i niżowe murawy bliźniczkowe 6230 (*Nardion* – płaty bogate florystycznie), w sezonie wegetacyjnym 2015 w obszarze Natura 2000 Suchy Młyn. Usługi ekologiczne6. Przemyski A. 2015. Monitoring siedliska niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) w sezonie wegetacyjnym 2014 i 2015 w obszarze Natura 2000 Suchy Młyn. Usługi ekologiczne7. Wziętek B. 2015. Weryfikacja występowania gatunków: minóg strumieniowy i głowacz białopłetwy w obszarze Natura 2000 Suchy Młyn mająca na celu rozpoznanie faktycznego stanu populacji i ich siedlisk, zagrożeń, zaleceń odnośnie do działań ochronnych, zakresy monitoringu.8. Niedźwiedzki P. 2017 Raport z monitoringu realizacji działań ochronnych w ramach działania pn. „Reintrodukcja jęczyczki syberyjskiej na historyczne stanowisko – etap pierwszy”.9. Rucińska A. i in. 2018 Działania wynikające z planu zadań ochronnych dla

obszaru Natura 2000 Suchy Młyn PLH240016. Badania genetyczne jęczyczki syberyjskiej. PAN OB CZRB 10. Klich S. 2019 Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy dla przedmiotów ochrony na obszarze Natura 2000 Suchy Młyn PLH240016. 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródłiskowe. Firma usługowa ECO-HELP11. Kulpiński K., Tyc A. 2021 Działania ochrony czynnej wraz z monitoringiem na siedliskach nieleśnych w obszarze Natura 2000 Suchy Młyn PLH240016. Monitoring przedmiotów ochrony - siedliska. 12. Klich M. 2021 Działania ochrony czynnej wraz z monitoringiem na siedliskach nieleśnych w obszarze Natura 2000 Suchy Młyn PLH240016. Monitoring przedmiotów ochrony – gatunki. 13. GIOŚ 2009-2021 Wyniki monitoringu PMS dotyczące gatunku 1758 jęczyczka syberyjska14. Więcek M., Orłowska L. 2021 Inwentaryzacja bobra europejskiego w woj. Śląskim Wisna Sp.z o.o.15. Klich M. 2022 Monitoring uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony w obszarze Natura 2000 Suchy Młyn (ryby, minogi)16. Tomasiak E i Tomasiak Ł. 2023 Monitoring uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony w obszarze Natura 2000 Suchy Młyn (ssaki), Etap II17. Kulpiński K., Tyc A. 2023 Monitoring siedliska 91E0 w obszarze Natura 2000 Suchy Młyn

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach
Adres:	Polska Plac Grunwaldzki 8-10 40-127 Katowice
Adres e-mail:	sekretariat@katowice.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 9 lutego 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Suchy Młyn PLH240016 Link: http://dzienniki.slask.eu/legalact/2023/1472/
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 27 czerwca 2024 r., zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Suchy Młyn PLH240016 Link: https://dzienniki.slask.eu/legalact/2024/4696/
☐	Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH240016

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych
(opcjonalnie)

--